

V.

VRIJZINNIG-DEMOCRATISCHE BOND.

Deze Bond werd opgericht te Utrecht, 17 Maart 1901, vooral tengevolge der scheuring in de Liberale Unie.

Nadat te Utrecht eene „voorloopige beginselverklaring” was uitgevaardigd en een ontwerp-verkiezingsprogram aangenomen, sloten zich onderscheidene kiesvereenigingen bij den Bond aan, waarvan ook vele tot den Radicalen Bond (zie het programma van dien Bond in het eerste deel der Pol. en Soc. Progr., pag. 37 e. v.) behoorden.

Den 4^{den} Mei 1901 werd de eerste algemeene vergadering van den Bond gehouden, waar vastgesteld werd de volgende

Beginselverklaring.

De vrijzinnig-democratische bond stelt zich ten doel een georganiseerd optreden te bevorderen van alle democratisch gezinde vereenigingen en personen, die zich met de onderstaande beginselen vereenigen:

- I. De vrijzinnig-democratische bond streeft naar ontwikkeling van onzen constitutioneel-parlementairen regeeringsvorm in democratischen zin en

te dien einde naar algemeen kiesrecht voor de vertegenwoordigende lichamen en gelijkstelling, óók wat de verkiesbaarheid tot lid dier lichamen betreft, van mannen en vrouwen.

- II. De vrijzinnig-democratische bond spreekt als beginsel uit, dat door eene krachtige sociale wetgeving moet worden aangestuurd op het weg nemen van de maatschappelijke oorzaken, welke tusschen de leden van het volk ongelijkheid schep en of versterken ten aanzien van hunne ontwikkelingsvoorwaarden.

Hij is van oordeel, dat, ter verkrijging van maatschappelijken vooruitgang, tempering niet verscherping van den klassenstrijd noodzakelijk is. Eenerzijds keurt hij af het streven naar afschaffing van het persoonlijk eigendomsrecht op productiemiddelen; anderzijds verwerpt hij de meening, dat de Staat in het economisch leven zijner burgers slechts noodgedrongen, schoorvoetend behoort in te grijpen.

Het Ontwerp-verkiezingsprogram luidt :

Ontwerp Verkiezingsprogram.

Ten einde de komende verkiezingen voor de Tweede Kamer zooveel mogelijk dienstbaar te maken aan de verwezenlijking van bovenstaande beginselen, stelt de vrijzinnig-democratische partij bij die verkiezingen op den voorgrond :

Grondwetsherziening in dien zin dat mogelijk worde:

- a. invoering van Algemeen Kiesrecht voor mannen en vrouwen, met toepassing van het beginsel van evenredige vertegenwoordiging.

- b. eene samenstelling van de Eerste Kamer, in den geest van punt I der beginselverklaring.

Indien en zoolang die grondwetsherziening niet bereikbaar is, verlangt zij voor het eerstkomend wetgevend tijdperk de totstandkoming van:

1. Verplichte verzekering tegen ziekte, invaliditeit en ouderdom.
2. Wettelijke regeling van het arbeidscontract.
3. Herziening der armenwet.
4. Naasting van de spoorwegbedrijven en exploitatie daarvan door den Staat.
5. Verbetering van den rechtstoestand der vrouw.

Het Bestuur is aldus samengesteld :

Mr. E. A. Smidt, Voorzitter.

Mr. A. Kerkdijk, Vice-Voorzitter.

J. Hoven, Penningmeester.

Mr. S. J. L. van Aalten.

Mr. Z. van den Bergh.

Mr. J. A. van Gilse.

P. W. J. van Hassel.

Th. M. Ketelaar.

F. Mol.

H. Snijders.

Mevrouw A. W. L. Versluys-Poelman.

C. A. Zelvelder, Secretaris, Heerenveen.
